

جلسه نخست: بستر تاریخی مفهوم شهروندی

۱- معارفه

۲- بستر تاریخی مفهوم شهروندی از عهد عتیق و دوران کهن تا به امروز
قانون حمورابی و منشور کورش
شهروندی در یونان و رم باستان: قانون اساسی آتن
شهروندی از دوران اسلامی تا دوران ایلخانی
شهروندی در قرون وسطا: منشور کبیر- ماگناکارتا
دوران مدرن: اعلامیه استقلال ایالات متحد آمریکا و اعلامیه حقوق بشر جمهوری انقلابی فرانسه
جنگ‌های انفصال آمریکا، اصلاحات عثمانی، و انقلاب مشروطه ایران

منابع ضروری

- علیا، ساجده. "[جایگاه حقوق شهروندی در عصر هخامنشیان](#)" سال چهارم، شماره‌های (مهر، آبان، آذر و دی (۱۳۹۰): ۱۷۹-۱۹۰.
- جفرسون، توماس. ویرایش دایان راویچ [منشوری برای وضع آزادی دینی در ویرجینیا](#) (دارنده حق کپی رایت ۱۹۹۰، ۲۰۰۰). ترجمه آموزشکده توانا. ناشر: **2014 .E-Collaborative for Civic Education**
- مایر، آن الیزابت مایر. [اسلام و حقوق بشر سنت و سیاست](#). مترجم: داریوش محمدپور. توانا: آموزشکده الکترونیکی برای جامعه مدنی در ایران. 95-122.